

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2015 R.

Informacja Sygnalna

Luty, 2016

WYBRANE DANE

Stan w dniu 31 XII

PODMIOTY	2014	2015	2014=100
OGÓŁEM	239578 ^a	241462 ^a	100,8
sektor publiczny	6629	6595	99,9
sektor prywatny	232961	234614	100,7
Z liczby ogółem			
Przedsiębiorstwa państwowe	3	2	66,7
Spółki	35361	37102	104,9
w tym:			
handlowe	18451	20084	108,9
cywilne	16716	16816	100,6
Spółdzielnie	991	981	99,0
Fundacje	1030	1175	114,1
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	6803	7020	103,2
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	180367	180255	99,9

^a W podziale według sektorów własności dane nie uwzględniają podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

UWAGI

Źródłem publikowanych danych jest krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej REGON prowadzony przez Prezesa GUS w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r., poz. 591 z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń (Dz. U. poz. 2009).

Wpisowi do rejestru REGON podlegają osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą oraz ich jednostki lokalne (zakłady, oddziały, filie) oznaczone odrębnymi adresami.

Dane prezentowane w niniejszym opracowaniu nie obejmują jednostek lokalnych oraz osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwa rolne.

Informacje o podmiotach według rodzaju działalności przedstawiono w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007). W opracowaniu zastosowano skrócone nazwy następujących sekcji: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle, działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca. W tablicach i na wykresach zastosowane skróty oznaczono znakiem „Δ”.

Szczegółowe wyjaśnienia metodyczne znajdują Państwo w publikacji GUS: *Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON, 2015 r.* <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-2015-r-,1,17.html>

STRUKTURA ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW

W końcu grudnia 2015 r. w województwie łódzkim zarejestrowanych było 241,5 tys. podmiotów gospodarczych, tj. 5,8% ogółu podmiotów zarejestrowanych w skali kraju. W stosunku do roku poprzedniego liczba zarejestrowanych podmiotów na terenie województwa wzrosła o 0,8%. Podobnie jak przed rokiem, sektor prywatny, skupiał zdecydowaną większość podmiotów (97,2%).

Sektor publiczny w końcu 2015 r. obejmował 6,6 tys. podmiotów, tj. o 0,1% mniej niż przed rokiem. Stanowiły one 2,7% ogółu jednostek w rejestrze. Podmioty sektora publicznego należały głównie do sekcji „Edukacja” (2,8 tys. podmiotów, tj. 42,7% ogółu jednostek sektora publicznego) oraz „Obsługa rynku nieruchomości” (1,8 tys., tj. 27,5%).

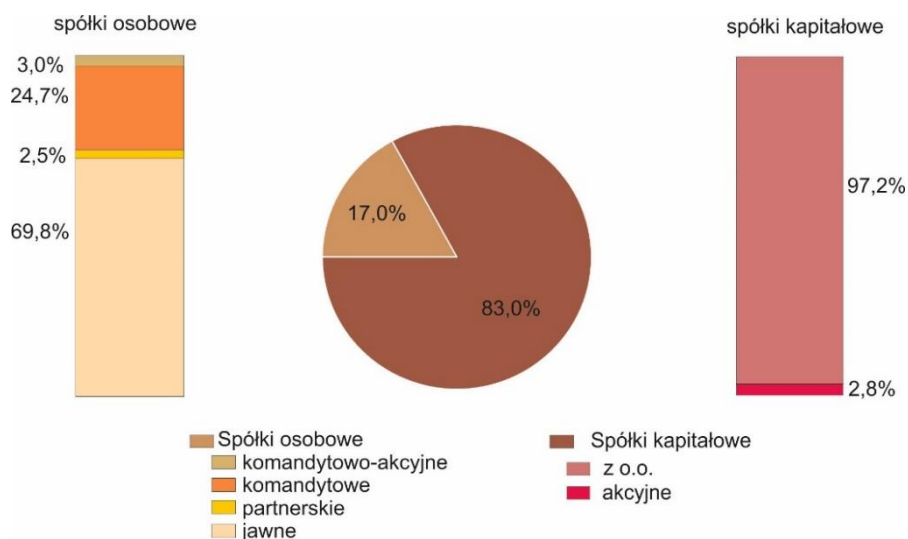
Ponad połowa podmiotów **sektora prywatnego** skupiona była w sekcjach: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” (67,5 tys. podmiotów, tj. 28,8% ogółu), „Przetwórstwo przemysłowe” (28,4 tys., tj. 12,1 %) oraz „Budownictwo” (24,4 tys., tj. 10,4%).

Z punktu widzenia podstawowej formy prawnej najliczniejszą grupę podmiotów zarejestrowanych w województwie stanowiły **osoby fizyczne** prowadzące działalność gospodarczą – 74,7% wszystkich podmiotów. W porównaniu z rokiem 2014 ich liczba zmniejszyła się o 112, tj. o 0,1% i wyniosła 180,3 tys. Na drugim miejscu, z udziałem 13,4%, uplasowały się jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, których liczba wyniosła w końcu grudnia 2015 r. 32,3 tys. Natomiast udział osób prawnych zwiększył się o 0,7 p. proc. i wyniósł 12,0% (27,1 tys. jednostek).

Wśród podmiotów zarejestrowanych w rejestrze znaczącą pozycję zajmują **spółki**, których w dniu 31 grudnia 2015 r. odnotowano w województwie łódzkim 37,1 tys. (15,4% ogółu podmiotów). W odniesieniu do 2014 r. ich liczba wzrosła o 4,9%. W rejestrze REGON wpisanych było 16,8 tys. **spółek cywilnych** (o 0,6% więcej niż rok wcześniej) i 20,1 tys. **spółek handlowych** (o 8,9% więcej niż w końcu 2014 r.), a wśród nich 3,3 tys. (tj. 16,4%) spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego.

Struktura spółek handlowych według formy prawnej w 2015 r.

Stan w dniu 31 XII

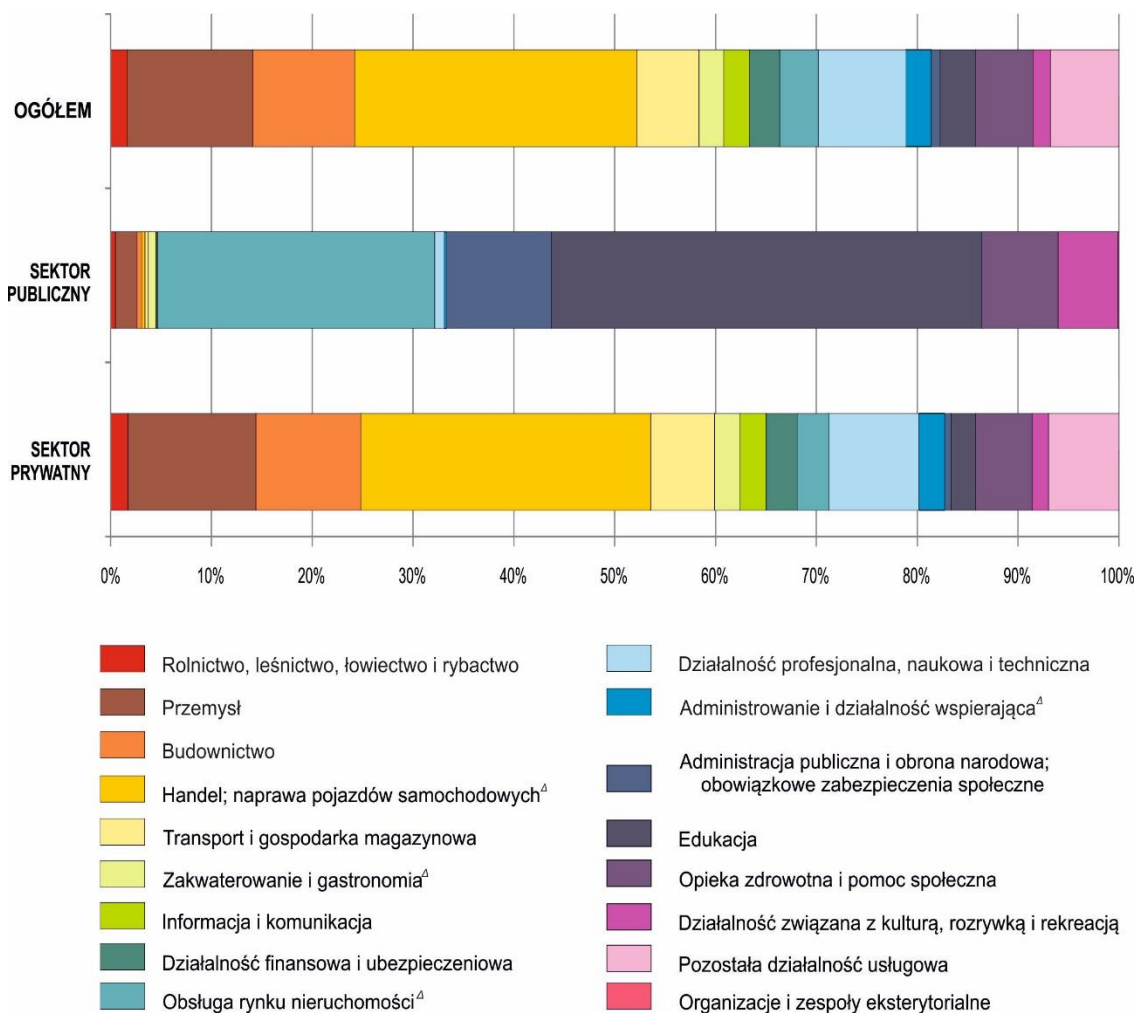
Spółki handlowe z wyłącznym kapitałem zagranicznym stanowiły więcej niż połowę ogólnej liczby spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (61,1%).

Spośród spółek handlowych 83,0% (tj. 16,7 tys.) stanowiły **spółki kapitałowe**, natomiast pozostałe 3,4 tys. to **spółki osobowe**. Najliczniejszą grupę wśród wszystkich spółek handlowych stanowiły spółki z o.o. (16,2 tys., tj. 80,7% ogółu spółek handlowych; 97,2% spółek kapitałowych). Najmniej było spółek partnerskich – 84 podmioty oraz spółek komandytowo-akcyjnych – 104.

Od kilku lat obserwowany jest wzrost liczby **fundacji** zarejestrowanych w rejestrze REGON. W 2015 r. liczebność podmiotów zarejestrowanych jako fundacje zwiększyła się o 14,1% i wyniosła 1,2 tys. Jednocześnie ich udział wśród ogółu zarejestrowanych podmiotów wyniósł w końcu roku jedynie 0,5% (wobec 0,4% w roku 2014).

Struktura podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON według sektorów własności i rodzaju działalności w 2015 r.

Stan w dniu 31 XII

Największa grupa podmiotów wpisanych do rejestru REGON prowadziła działalność w ramach sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” (67,5 tys., tj. 28,0% ogółu jednostek). Znaczącą liczbę jednostek odnotowano także w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (28,4 tys., tj. 11,8%) oraz „Budownictwo” (24,4 tys., tj. 10,1%).

PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE

W 2015 r. w województwie łódzkim zarejestrowano 20,3 tys. nowych podmiotów gospodarczych (o 4,9% mniej niż rok wcześniej), w tym 17,3 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 5,8% mniej niż w 2014 r.), 1772 spółki handlowe (o 28,3% więcej niż w roku poprzednim) oraz 416 spółek cywilnych (o 8,2% mniej niż w 2014 r.). Najwięcej podmiotów podjęło działalność w ramach sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” (5,4 tys. podmiotów, tj. 26,5% jednostek nowo powstałych), „Budownictwo” (2,7 tys., tj. 13,3%) oraz „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (2,1 tys., tj. 10,3%).

W roku 2015 najwięcej nowych podmiotów powstało w Łodzi – 7,7 tys., czyli 37,8% wszystkich nowo powstałych jednostek w województwie. Znaczące udziały zanotowano również w powiecie zgierskim – 6,9% ogółu nowych podmiotów (1,4 tys. jednostek prawnych), a także w powiecie pabianickim – 5,5% (1,1 tys. jednostek). Natomiast w powiecie skierniewickim, podobnie jak w roku poprzednim, zarejestrowano najmniej nowych podmiotów – 192 (0,9% nowo powstałych podmiotów).

PODMIOTY WYREJESTROWANE

W ciągu omawianego roku z rejestru REGON wyrejestrowanych zostało 17,9 tys. podmiotów (o 7,0% mniej niż w 2014 r.), w tym 16,9 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 8,4% mniej niż w roku ubiegłym), 197 spółek handlowych (o 0,5% więcej) oraz 273 spółki cywilne (o 9,6% mniej). Najwięcej zlikwidowanych podmiotów odnotowano w sekcjach: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” – 6,1 tys. (34,0% ogółu wyrejestrowanych), „Budownictwo” - 2,5 tys. (13,8%) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” – 1,8 tys. (9,9%). Te trzy sekcje skupiały łącznie 58,1% ogółu wyrejestrowanych podmiotów.

W 2015 r. spośród wszystkich podmiotów wyrejestrowanych z terenu województwa łódzkiego najwięcej – 37,4%, pochodziło z Łodzi (6,7 tys. jednostek). Relatywnie wysoka liczba podmiotów, tj. 7,0% została wykreślona z powiatu zgierskiego (1,3 tys. jednostek), a także z powiatu pabianickiego – 5,7% ogółu wyrejestrowanych (1,0 tys. jednostek).

PODMIOTY WEDŁUG PRZEWIDYWANEJ LICZBY PRACUJĄCYCH

W 2015 r., wśród podmiotów gospodarki narodowej mających siedzibę na terenie województwa łódzkiego zdecydowanie przeważały jednostki, które zadeklarowały przewidywane zatrudnienie do 9 osób, tzw. mikroprzedsiębiorstwa – 95,2% ogółu zarejestrowanych podmiotów (229,8 tys. jednostek). Odsetek jednostek prawnych o przewidywanej liczbie pracujących od 10 do 49 osób (tzw. małych podmiotów) wyniósł 4,0% (9,6 tys. jednostek). Natomiast udziały podmiotów przewidujących zatrudnienie od 50 do 249 osób oraz 250 osób i więcej wyniosły odpowiednio 0,7% (1,8 tys. jednostek) oraz 0,1% (254 jednostki).

Tabl. 1. **Podmioty gospodarki narodowej według podstawowych form prawnych w 2015 r.**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	przedsiębiorstwa państwowe	spółki		spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	
				handlowe	cywilne			
OGÓŁEM	241462^a	61207	2	20084	16816	981	8195	180255
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	4040	657	-	165	70	157	164	3383
Przemysł	29986	7335	2	4124	2975	136	-	22651
w tym przetwórstwo przemysłowe	28422	6601	2	3580	2841	131	-	21821
Budownictwo	24442	3230	-	1772	1254	115	-	21212
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ⁴	67548	13362	-	6560	6549	184	-	54186
Transport i gospodarka magazynowa	14930	1469	-	794	655	11	2	13461
Zakwaterowanie i gastronomia ⁴	5869	1560	-	482	1012	12	-	4309
Informacja i komunikacja ..	6224	1471	-	1008	445	4	7	4753
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7216	952	-	488	268	46	146	6264
Obsługa rynku nieruchomości ⁴	9238	7280	-	1039	329	243	-	1958
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	21027	3385	-	1864	1400	24	7	17642
Administrowanie i działalność wspierająca ⁴	5999	1225	-	743	433	25	5	4774
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2147	2144	-	1	-	-	1455	3
Edukacja	8540	4608	-	206	251	7	73	3932
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	13678	1545	-	549	486	8	9	12133
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4197	2482	-	164	283	5	1644	1715
Pozostała działalność usługowa	16379	8500	-	125	406	4	4682	7879
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	1	-	-	-	-	-	-

^a W podziale według sekcji PKD dane nie uwzględniają podmiotów, dla których informacja o rodzaju przeważającej działalności nie występuje w rejestrze REGON.

Tabl. 2. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych i powiatów w 2015 r.

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej						Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym					
			przedsiębiorstwa państwowe	spółki		spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	
				handlowe	cywilne			
WOJEWÓDZTWO	241462	61207	2	20084	16816	981	8195	180255
Podregion łódzki	39296	8485	-	2708	2554	134	999	30811
Powiaty:								
brzeziński	2757	584	-	151	122	19	93	2173
łódzki wschodni	8042	1590	-	568	519	19	187	6452
pabianicki	12605	2908	-	995	870	41	270	9697
zgierski	15892	3403	-	994	1043	55	449	12489
Podregion m. Łódź	92202	27859	1	11772	7686	248	2829	64343
Miasto na prawach powiatu:								
Łódź	92202	27859	1	11772	7686	248	2829	64343
Podregion piotrkowski	44914	10093	-	2311	2794	180	1643	34821
Powiaty:								
bełchatowski	8962	2213	-	462	696	28	320	6749
opoczyński	4612	1083	-	188	247	23	217	3529
piotrkowski	5574	1057	-	219	194	25	264	4517
radomszczański	8971	1800	-	416	437	47	311	7171
tomaszowski	9294	2052	-	495	610	33	304	7242
Miasto na prawach powiatu:								
Piotrków Trybunalski ...	7501	1888	-	531	610	24	227	5613
Podregion sieradzki	36825	8007	1	1777	2082	190	1569	28818
Powiaty:								
łaski	4352	857	-	196	250	13	164	3495
pajęczański	3882	743	-	123	211	25	150	3139
poddębicki	3238	625	-	99	133	21	166	2613
sieradzki	9014	2132	1	513	442	55	456	6882
wieluński	6541	1516	-	344	440	29	260	5025
wieruszowski	3573	782	-	142	189	27	161	2791
zduńskowolski	6225	1352	-	360	417	20	212	4873
Podregion skierniewicki	28225	6763	-	1516	1700	229	1155	21462
Powiaty:								
kutnowski	7659	1909	-	502	471	58	277	5750
łęczycki	3231	857	-	133	183	37	161	2374
łowicki	5905	1359	-	239	377	32	287	4546
rawski	4016	876	-	177	234	23	149	3140
skierniewicki	2419	567	-	93	107	19	138	1852
Miasto na prawach powiatu:								
Skierniewice	4995	1195	-	372	328	60	143	3800

Tabl. 3. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji i powiatów w 2015 r.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym						
		przetwórstwo przemysłowe	budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	transport i gospodarka magazynowa	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	pozostała działalność usługowa
WOJEWÓDZTWO	241462	28422	24442	67548	14930	21027	13678	16379
Podregion łódzki	39296	6024	3958	11482	2316	2868	2100	2471
Powiaty:								
brzeziński	2757	451	262	865	174	134	119	208
łódzki wschodni	8042	1172	792	2600	457	613	410	454
pabianicki	12605	2007	1295	3495	696	918	668	803
zgierski	15892	2394	1609	4522	989	1203	903	1006
Podregion m. Łódź	92202	10073	7378	23847	5729	10459	6149	6224
Miasto na prawach powiatu:								
Łódź	92202	10073	7378	23847	5729	10459	6149	6224
Podregion piotrkowski	44914	5425	5250	12806	2690	3201	2273	3138
Powiaty:								
bełchatowski	8962	860	1112	2472	455	745	543	694
opoczyński	4612	452	643	1401	236	268	226	306
piotrkowski	5574	653	808	1560	393	290	186	345
radomszczański	8971	1496	901	2686	541	570	362	615
tomaszowski	9294	1223	1079	2630	588	570	460	646
Miasto na prawach powiatu:								
Piotrków Trybunalski ...	7501	741	707	2057	477	758	496	532
Podregion sieradzki	36825	4515	4775	10920	2275	2404	1766	2534
Powiaty:								
łaski	4352	613	537	1300	235	324	179	258
pajęczański	3882	581	432	1247	305	207	139	265
poddębicki	3238	304	411	1023	206	176	146	233
sieradzki	9014	978	1186	2426	512	606	533	668
wieluński	6541	716	809	2078	352	459	363	453
wieruszowski	3573	549	464	1078	274	167	131	244
zduńskowolski	6225	774	936	1768	391	465	275	413
Podregion skierniewicki	28225	2385	3081	8493	1920	2095	1390	2012
Powiaty:								
kutnowski	7659	693	662	2476	464	603	402	586
łęczycki	3231	238	273	1008	274	166	174	244
łowicki	5905	525	690	1689	414	382	260	424
rawski	4016	356	440	1420	239	252	179	267
skierniewicki	2419	235	406	611	188	121	72	177
Miasto na prawach powiatu:								
Skierniewice	4995	338	610	1289	341	571	303	314

Tabl. 4. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według wybranych sekcji i powiatów w 2015 r.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym						
		przetwórstwo przemysłowe	budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^d	transport i gospodarka magazynowa	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	pozostała działalność usługowa
WOJEWÓDZTWO	180255	21821	21212	54186	13461	17642	12133	7879
Podregion łódzki	30811	4748	3525	9442	2080	2565	1879	1363
Powiaty:								
brzeziński	2173	378	248	755	159	122	100	97
łódzki wschodni	6452	950	717	2102	416	561	374	263
pabianicki	9697	1559	1120	2789	611	806	591	477
zgierski	12489	1861	1440	3796	894	1076	814	526
Podregion m. Łódź	64343	7170	5792	17094	5207	8287	5522	2748
Miasto na prawach powiatu:								
Łódź	64343	7170	5792	17094	5207	8287	5522	2748
Podregion piotrkowski	34821	4509	4735	10918	2412	2832	2004	1560
Powiaty:								
bełchatowski	6749	687	954	2047	400	662	483	367
opoczyński	3529	366	607	1222	208	243	198	137
piotrkowski	4517	560	777	1404	351	265	162	169
radomszczański	7171	1315	826	2368	504	518	305	304
tomaszowski	7242	1012	967	2225	520	506	407	336
Miasto na prawach powiatu:								
Piotrków Trybunalski ...	5613	569	604	1652	429	638	449	247
Podregion sieradzki	28818	3565	4386	9531	2032	2130	1536	1264
Powiaty:								
łaski	3495	481	496	1159	211	283	152	136
pajęczański	3139	478	408	1125	283	190	112	145
poddębicki	2613	246	384	943	196	160	123	117
sieradzki	6882	755	1079	2076	465	542	480	295
wieluński	5025	577	721	1777	298	383	317	227
wieruszowski	2791	442	433	955	242	150	112	125
zduńskowolski	4873	586	865	1496	337	422	240	219
Podregion skierniewicki	21462	1829	2774	7201	1730	1828	1192	944
Powiaty:								
kutnowski	5750	502	577	2105	403	526	338	280
łęczycki	2374	181	250	863	240	143	147	112
łowicki	4546	426	640	1431	383	333	224	186
rawski	3140	274	414	1231	220	221	152	123
skierniewicki	1852	187	386	545	176	105	56	68
Miasto na prawach powiatu:								
Skierniewice	3800	259	507	1026	308	500	275	175

OPRACOWANIE

Opracowanie: Aneta Matysiak – Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Opracowanie graficzne: Aneta Matysiak – Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych